

Esett-e már gesztenye a fejedre...

Esett-e már gesztenye a fejedre
Úgy, hogy látta a szultán? Nem esett.
Ha folyóvízhez vetett a szerencse,
S hozzáértél, több lett vagy kevesebb?

Voltál-e történve egy pillanatra
Úgy, hogy nem mentél valami felé?
Éltél-e úgy, haltál-e úgy, te marha,
Hogy nem voltál egy nagy történeté?

Ettél-e úgy gyümölcsöt a napon, hogy
Nap, fa, étvágy mind veled együtt szűnt meg,
És ha igen? Kezedben a vagyon?
S akik rád bízták, azok hova tűntek?

Éltél-e úgy, hogy hallottad-e, amint
Csettint valaki, csettint valakit?

Markó Béla

Elszámolás

Igen, a feladat. Ha visszagondolok,
azt hiszem, félreértettem valamit,
amikor megkérdeztétek, hogyan
sikerült. Az előadás. A dolgozat.
A távozás. Az érkezés. A látogatás.
Az írás. Feladatnak véltem. Hogy
rendben legyen, aminek nekifogtam.
A bátorság. A helytállás. A szétszedés.
Az összerakás. Aztán majd később
a szerelem. Ahogy elképzelttem.
Akár a költők. Mert kötelesség
a harag is. A barátság. Hogy az is
jó legyen. És ne csússzon félre
a nyakkendő, mint annál a másik
költőnél. Ne boruljon föl egy hirtelen
mozdulattól a sörös pohár. Vagy

a kávéscsésze, ha éppen autóval vagyunk. És most kezdek lassan félni. Hogy amikor találkozunk, rám néztek kérdőn: miért? Miért gondoltad, hogy ez vizsga? Hiszen mi nem mondtunk neked ilyesmit. Nem adtunk neked feladatot. Bárki bármit is gondoljon, itt nincs elszámolás. Itt mi vagyunk, akik már vártunk téged. De talán mi sem. Lehet, hogy találkozunk. Vagy nem. Nehogy most ezt is feladatnak tekintsd. Jobb lett volna, ha többet kérdezel, és kevesebbet válaszolsz. Itt minden tökéletes. Már vágyunk a kudaratra.

Kívülről nézem

Talán borzasabb, talán árnyékosabb, de most is el lehetne merülni benne. Madárszárnyak érintése az arcomon. Színes lepkék ide-oda röpködése, mint egy soha be nem fejezhető festményen a festő ecsetje. Ó, megtelt múlttal a kert, sötétzöld moha, sűrű fény, állandóan virágzó virágok és mindig mézédese gyümölcsök, a hazatérő kéz, szem, száj, íny ernyedte boldogsága. Milyen jó volt ártatlannak lenni! De akkor mire való a nézés, a tapintás, az ízelelés? Mire való a szél, a víz, a nap? A másik test felejthetetlen illata. Nem vágyom már többé édenedre, teremtőm. Azt sem tudom, hogy tényleg te gyúrtál-e engem, vagy inkább a hiányod. Attól vagyok régóta, hogy te nem vagy. Azt hiszem, jól tetted, hogy elűztél minket. Jó volt-e, hogy nem tudtam semmit? Hogy nem volt sem kívánság, sem gyűlölet, sem gyilkos szenvedély, sem csendes sóvárgás. Ismétlem, most már végképp hozzám tartozik a hiány. Azt is mondhatnám, a hiány én vagyok. Ezt adtad nekem,

teremtóm. Nem fogok visszatérni hozzád. Szeretem a tücsökszót a fűben. Hogyne szeretném! Szeretem a levegőben billegő apró madártollat. A fényt a levelek tenyerén. Meg-megállok, ha nagy ritkán eszembe jut az a különös érzés, valami állandó szédület, hogy nincs közöm saját életemhez, mintha egy végtelenül jószágos zsarnok működtetne engem. De már nem az vagyok, akinek teremtettél. És ez mindennél többet ér.

Közös út

Ez volt az első közös utazásunk az egyik fővárosból a másikba, majdnem kilencszáz kilométert tettünk meg egy zöldeskék Forddal, ketten voltunk, vidámak és felszabadultak, felváltva vezettünk, többnyire fél kézzel, mert útközben is fogtuk egymás kezét, rég volt, ma már fáradtabbak vagyunk, nem annyira vidámak és felszabadultak, mint hajdanában, de ha ketten utazunk, most is meg-megfogjuk egymás kezét, hiszen valahogy jelezni kell, hogy tényleg sok minden megváltozott, és mégsem változott meg semmi, ilyenkor összecsukódik az azóta eltelt negyedszázad, és nem is akarjuk, hogy szétnyíljon újra, pedig különös utazás volt, az oka is, a célja is, szinte érthetetlen, hova és miért, csak mi tudhattuk, míg az akkoriban népszerű rádióadón a Beatlest hallgattuk egy még régebbi időből, visszafiatalodtunk teljesen, le is húztunk egy parkolóba, próbáltuk kikapcsolni a rádiót, de hiába, szólt tovább makacsul, leállítottam a motort, és akkor is, ide-oda tekergettük a gombot, de úgysem, nem váltott csatornát, nem halkult, nem hangosodott, el sem hallgatott,

ilyen még nem történt velünk,
valami nyilván elszakadt benne,
vagy éppenséggel most kelt életre,
előkerestük a szerszámokat, mindketten
tudunk bánni velük, ez azóta sokszor
kiderült, feszegettük, húztuk, rángattuk,
nem jöttünk rá, hogyan lehet kivenni
a műszerfalból a készüléket, mert
nem csavarral volt rögzítve, csak szólt
tovább a Beatles, ki tudja, már valahol
a Mariana-árokban volt a sárga
tengeralattjáró, mégsem távolodott,
vagy az is lehet, hogy velünk együtt
merült egyre lejjebb, nem voltunk képesek
lezárni, kiszedni, szétfeszíteni, egyre
idegesebben próbálkoztunk, már betört
rajta az áttetsző ablak, már leszakadt az egyik
gombja, és még mindig szólt a Beatles,
nagyon szerettük, most is szeretjük, aztán
a szó szoros értelmében darabjaira
vertük szét az autórádiót, kilógott már
minden belőle, egyszerre csak elhallgatott,
szégyenkezve néztünk egymásra,
mint a gyilkosok, csend volt, megöltük
a Beatlest, vagy csak egy élettelen
szerkezetet pusztítottunk el, de ami élettelen,
nem lehet azt megölni, hát megtanultuk
egyszer s mindenkorra, hogy ketten együtt
valami mássá változunk, olyankor
megállíthatatlanul szól egy réges-régi
zene a közelünkben, és sokáig
nem vagyunk képesek megállítani.

